

SJ - 42

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
-------------	--

B.Com. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination, October - 2023
INDUSTRIAL MANAGEMENT
Human Resource Management (Paper - IV)
Sub. Code : 80281

Day and Date : Monday, 30- 10- 2023

Total Marks : 40

Time : 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions carry equal marks.
  - 2) Attempt any five questions out of seven.
  - 3) Figures to right indicate full marks.

Q1) Write short answer of the following questions. (Any two) [8]

- a) Explain the objectives of wage and salary administration.
- b) State the objectives of human resource accounting.
- c) State the methods of human resource accounting.

Q2) Explain the merits and demerits of time rate wage system. [8]

Q3) Explain the factors affecting on industrial relations. [8]

Q4) Describe the measures taken by government to prevent industrial disputes. [8]

Q5) Explain any ten factors in employee safety programme. [8]

Q6) Write the employees Welfare Provisions in Factory Act 1948. [8]

Q7) Write short notes. (Any two). [8]

- a) Fringe benefits.
- b) Advantages of Human Resource Accounting.
- c) Determinants of Human Capital.

P.T.O.

SJ- 42

- सूचना : 1) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
2) खालील सात प्रश्नांपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [8]

- अ) मजुरी व वेतन प्रशासनाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
ब) मानव संसाधन लेखांकनाची उद्दिष्टे सांगा.
क) मानव संसाधन लेखांकनाच्या पद्धती सांगा.

प्र.2) कालवेतन पद्धतीचे गुणदोष स्पष्ट करा. [8]

प्र.3) औद्योगिक संबंधावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [8]

प्र.4) औद्योगिक कलह निर्मूलनासाठी शासनाने योजलेल्या उपायांचे वर्णन करा. [8]

प्र.5) कर्मचारी सुरक्षितता कार्यक्रमातील कोणतेही दहा घटक स्पष्ट करा. [8]

प्र.6) कारखाना कायदा 1948 मधील कर्मचारी कल्याणाच्या तरतुदी लिहा. [8]

प्र.7) टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) [8]

- अ) अनुषंगिक हितलाभ
ब) मानव संसाधन लेखांकनाचे फायदे
क) मानवी भांडवलाची निश्चिती

●●●●